

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XIXème ANNÉE

1 Mai 1924 — No 165

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان : سنه لکي [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق ایرادر .

اداره خانه سی

جفال اوغلانده « اجتهاد نوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنه

نومرو ۱۶۵-۱ مایس ۱۹۲۴

اداره ايله او مملكت خلقنك درجه تمدن و تكامل و سويه علم و عرفاني آرد سنده كي مناسبتلر ناصل ظاهر و واضح ايسه اصول زراعتك ده هردياره كوره ده كيشه جگني قبول ايتك لازم كلير . زراعت آلترلرندن وما كينلرندن بحث ايتديكمز صيراده بو شايان دقت و اعتبار اولان حقيقتي بر كره داها كوزمنك او كينه كيتيرمه يه مجبور و . بونك ايجوندر ، كه دها آشغي بر حال اجتماعيدن داها يوكسك بر مرتبه تمدنه كچمك ايجون آنيلاجق آديمك « انقلاب » طرزينده دكل ، بلكه بر « تكامل » شكلنده اولماسي ايجاب ايده جگني سويله مشدك : چونكه آنجاق بو يولده كي مساعيء تكاملك ، مملكتك مادي و معنوي قابليتيرينه اوغون اولماسي دولاييسيله ، بلكه ن فائده لري ويره يله جگنه ايناييوز و هر نقطه نظره كوره مبارزه حياتنه كندينه رقيب اولان ملت لردن چوق كيريدر قلمش بر قومك باشقارلي طرفندن ، تدريجي بر تكامل و تمدن ايله اختراع ايديلن اصوللردن بر درجه يه قادار استفاده ايتش اولسا بيله بونلري تماميله كندينه مال ايده بيله جگنه احتمال ويره مه يوز . تنظيمك اعلانندن بري ، بوحقيقتي تأييد ايدهن بر چوق مثالله تصادف ايده بيليرز . بز ، بومهم مسأله يي بوراده منحصرأ زراعتمز نقطه نظرندن تدقيق ايتك ايسته يوز . زراعت علمنده ده بويوك بر انقلاب ياپيلمق ايسته يلدكي ، أسكي آلات زراعيه بدل يكي بوللو قلرك و بالخاصه تراكتورلر ك ترجيحأ قوللا نيلماسنه لزوم كوسته ريلديكي شو زمانده ، بو كي خيرلي تشبثلر ك داها زياده فائده لي اولايامه سي ايجون ، بعض مهم مسأله لر حقه نه كي مطالعه لر مزي يازمق ايسته يوز . تكاملك اكمهم ساقلرندن بري ده « احتياج » در حقيقتي بر احتياجه مقارن اولمايان مساعيء تكامل ضياعه محكومدر . اوحالده اكم طبيعي و منطقي طرز حركت تكامل احتياج ايله تأليف ايتك و با محسوس اولان احتياجلره كوره اسباب تكامل آرايوب بولمقدور .

تارالاري سورمك و حاضر لامق ايجون بو كون تراكتورلره مملكتده بويوك بر احتياج اولدني ميدانده در . شو قادار كه بو احتياج ، حرب عموميدن صوكراملكيتده زراعت عملهنك آزماسني متعاقب كسب شدت ايتش

قياس ايديله بيلك دن اوزاق و بونلر ك جمله سندن فضله اقسام و وساطتي مخوي در . في الواقع اوراده مختلف صنايع اداره سنه و تدريسنه قابيلتي استادل احضار ايديله بيلديكي كي دمير چيلك دن سود چيلك قادار لايمد حرفتلك عملي تدريسياتي ده ياپيله افده و مؤسسه تكميل بو اقسامه مالك بولونماقده در .

مؤلف اثر ك نتيجه سنده سويله ديكي كي بويله بر مؤسسه نك حياتدار اولماسنده كي سر محيطنك بتون ايجابات و احتياجلانه تماميله انطباق ايتمه سندن عبارتدر . ذاتاً يلكز صنايع كي ميويه تجارت و تطبيقاتي ايجون جوارنده كي خلقدن ۲۵۰۰۰۰۰ آلات جديده تدارك ايجونده ۴۰۰۰۰۰۰۰ فراق مقدارنده يارديم كورمه سي محيطنده نه قادار مهم بر علاقه اويا نديردني اثباته كفايت ايد يوز . موسيو (اومر بوز) كتابنك نتيجه سنده ايش دارالفنونك تدريسانده بارز خصوصلري تلخيص ايتكده در :

اوراده بتون اساسات علميه و فنيه ؛ حرف و صنايع اوزونده كي تطبيقيله تدريس ايديلور و بر فكر دائماً بر ملك ياشنده بور يوز . نظريه لر انجاق استنادكاه تشكيل ايدلر . رياضيات ، فيزيك ، ميخانيك درس لري دائماً آليات ايله مزوج بولونور و بو شكل تدريس طلبه ده فكر ايجاد ايله برايكده روحي و بدني مقاومت ياراتير .

بر (ايش دارالفنون) كي قيمتلي و معظم بر اثر ي بويله بر قاچ ستون ايجنده خلاصه ايتيه قيام فضله جرأتكارمقدور . ذاتاً بن يلكز اونك مندرجانه تماس ايتش و اهميت حقه نه بر قناعت و برمه يه چاليشش اوليوزم . كتابك لسانه نقلي تربيه و تدريس تلقيا تيز اوزونده يكي بر افق اجاجا عندن شده فنييه شايان در .

بو او اثر لردن در ، كه يوكسك روحلوانسانلر كي ، مهارفهي هم مملك اربانده محقق برسويه فرق وجوده كيتيرر .

ايراهيم علمي

محاضرة زراعه

۹

زراعت آلترلي وما كينلري

زراعت ايشلرينك ، اولردن بلكه ن فائده لري تأمين ايتمه سي ، بو ايشلر ك داها اول اقتصاديات زراعيه كوره تدقيق و مطالعه ايديله سنه باغلي در . علم اقتصاد زراعتنك ده بر مملكتك نفوسندن ، عمله اجر تارلندن ، دمير يوللري تعرفه لرندن ، اراضي ويركيلرندن ، زراعتي تخصيص ايديلن سرمايه دن ، اعتبار زراعيدن ... صنايع و معارفه و طرز اداره يه قادر هر شيدن آز چوق علاقه دار اولديقنده شبهه يوقدر . هم هانكي بر مملكتده تأسيس ايده بيلن طرز

تدقیقات و مشاهدات [*]

«اسکندر کبیر» ه حائد و نائق تاریخیه

برنجی لوزان قونفرانی باشلامیشدی . فرانسرلره تورکار آره سنده ، (فرانقن بوبون) ک موفقیته ییتیردی اتلاننامه به رغماً - حدود اختلافندن دولای - آن یان زاید ایدن بر کرکینلاک واردی . حلب وجواننده و بالخاصه بیرونده تورک طرفدارانی ایله اشتتار ایتش مسلمان هربرایله بعض تورکار ، فرانسرلرک نظر ترصد و تجسسندن مصون قلامیورلردی . معافیه ، بز (قاوه) خرابه لرله (فینیکه) لیره حائد شخصه تیزه و (صیدا) جوارنده کی خفیات و تدقیقاتیزه دوام ایدیوردق .

(صیدا) جوارنده (اسکندر کبیر) . حائد تدقیقات غیلی ایلمه میشدی (آنتوغرافیا) هیئتنده ، بشرینی تئور ایدمک یکن مهم و نائق طولایلمیشدی . بونلرک آره سنده بالخاصه (آریسطو) به و تلمبندی (توافراست) . حائد یکن معلومات تاریخیه واردی .

(آریسطو) ک تأسیس و تعمیم یلیدی (په ربیانه تیزم) مسلیکنک الک مهم و ذی نفوذ ارکاشندن بری اولوب بومسلیک یکن بویوک خدمت ایتش و استادک وضع ایتدیکی اساسلری و افکار فلسفیه سنی علم و عرفان عالمه نشر و تعمیم یلدهش اولان (توافراست) ک اصل اسمی: Tirtamos = Tertamios اولوب «توافراست» اسمی صیادت و دریانندن ، سعی و غیرتندن ، حسن نیتندن دولای کندیسنه استادی آریستطالیس - آریسطو طرفندن ویراشدر - اخلاق و تربیه نقطه نظریدن (اسکندر) ی چوق تدقیق ایتش و اونی بر (منجی) کی طامیشدر .

آلده کی کتابلره و قیودات تاریخیه به کوره (اسکندر) علم و طلم طاشق بر حکمداردر .

البوم فلسطین حدودی داخلسنه قالان (صور) شهرنده ۱۹۲۱ سنه ی، اواسطنده (سپررورث) طرفندن فلسطینه جاب ایدیلن اک صوک مرمر لوحه لرله ده تحق ایتشدرکه ، اسکندر دورنده کی طالم هر دورک ارباب علم و عرفانندن ده یوکسک و مهم موقعلر اشغال ایتش و چوق واسع و فیضدار فعالیت و تدقیق ساحه لر ی بولق صورتیه یکن نافع و قیعتی اثرلر وجوده کتیرمشلردر .

(آریسطو) و امثالی علم اربابی اودرجه حایه و صیات ایتش هیچ بر حکمداره تصادف ایدیلمه ن . (اسکندر) آریسطونک تربیه و اخلاق دستورلرینی نشر و تعمیم ایچون یالذات مشغول اولمش و بونلری تدقیق و مطالعه ایچون الک مهم و تلمبکی حرب صحنه لرنده بیله صبا حله قدر اکثرا اویقوسنی ترک ایلدمش و رقاچ دفعه ده استادنک کتابلرینه باشی دایمهرق اوبومش ، قالمشدر .

(اسکندر) بوعتبارله حکمدارلرک جدأ الک بویوک و اک فضیله کاریدره او، بر مقصد مین اوغورنده جنک و جدال و فتح

[۱] اسکندر فخرالدین بک، ایکی سنه مقدم فرانسر «آنتوغرافیا» هیئت علمیله سوریه به کیتدیکی زمان تدقیقات و مشاهداتنه مسقطاً یازدیخی خاطره لرندن در .

وزراعی بوطر زده کی آتلیری و ما کینلری قوللانمایه مجبور بر حال و وضعه دوشورمشلدر . محاربه ن اول، تراقتورلره نالارلری ایشله مک احتیاجی اک زیاده آتله طرفلرنده حس ایدیلیوردی ، بوکون بیله بواحتیاج مملکتیمزک هر طرفنده بر درجه ده دکلدور .

عمله نک قولای و چوق بولونا بیلدیکی یرلرده ، ما کینلرک زراعتده و صنایعده ترجیحاً قوللانیماسی ، مختلف ایشلر ایچون آرانیلان عمله نک شورایه بورایه طاغیلوب کیده جکنه احتمال و یردیره بیلیر . فقط، عمله نک شو ویا بویکی بز چوق سبیلردن طولای قولایجا و بامعتدل بر یومیله ایله بولونا مادینی یرلره کتیریلجک ما کینلره قارش کیسمه بویله بر ادعاده بولوناماز . چونکه بویله بر «انقلاب» حقیقی بر «احتیاج» دن طوغمشلدر . دیگر طرفندن بر مملکتده کی قوای استحصالیه آره سنده داغبار «موازنه» بولوندورمق لازم کلیر . مثلاً ، میلادک اون سکزنجی عصرنده انکلمترده اوراق ما کینلری ایجاد ایدیلشدی . هنوز ایتدائی بر حالده و بالطبع چوق بهالی به مال اولان بوما کینلرک قوللانیماسنه مهم بر مانع واردی . اوده ایرلاندان هر سنه انکلمتره به کجوب بالنسبه آز بر یومیله ایله اکینلری بیچن ایرلاندالی عمله ایدی . بوندن طولای ، بوما کینلرک مختصر علمری اونلری اویون آرالرنده تیار و صحنه لر ی اوزرنده خلقه لشهر ایله اکتفایه مجبور اولیورلردی . فقط باتانس خسته لانی میداته چیققدن و بونکله تأمین حیات ایدن ایرلاند کوبولوری آجلقندن اوله مک ایچون سور و سور مجبور هجرت اولدقدن صوکر انکلمترده اکینلری بیچه جک عمله بولوناماز اولدی .

آنجاچ اوزمان اوراق ما کینلری هر طرفنده آرانمایه و فابریقلره بر چوق سپاوشلر و یریله به باشلادی . زراعت جمعیتلری ده ایشه قاریشدیله و اک آبی اوراق ما کینلری عاملرینه مکافاتلر وعد ایدیله رک مسابقه لره کیریشدیله .

حسین کاظم

A. M. F. H.

La salve dirigée contre la personne du C. de l' I. fait une impression pénible, non parce qu'elle est meurtrière mais parce qu'elle est ridicule et sent la haine et le parti pris.